

NATUURLIJK PROCES IN SINT-JANSTEEN

Stichting Het Zeeuwse Landschap gaf de spontane ontwikkeling op een afgestorven fijnsparbos in Sint-Jansteen een extra stimulans door het te verrijken met soorten die er niet meteen zelf zouden komen. Om het bos extra veerkracht te geven werden 1400 boompjes geplant over een halve hectare in een klassiek plantverband van 2 op 2 meter.

De dode bomen worden niet gekapt en mogen verder aftakelen. Het biedt schaduw, wat de jonge planten zeker kunnen gebruiken. De dode sparren zorgen er ook voor dat het bosklimaat min of meer blijft bestaan waardoor het gebruik van kwartiermakers hier niet toegepast wordt. Een derde van de aanplant zijn climaxbomen zoals eik en beuk, de rest bestaat uit rijkstrooiselsoorten zoals hazelaar en spork.

JOUW BOS KLIMAATBESTENDIG MAKEN

Heb je een aangetast bos in de grensregio?

In België kunnen De Bosgroepen jou adviseren bij de heraanplant van jouw bos. Door meerdere percelen samen onder handen te nemen, worden betere prijsafspraken bekomen.

Met vragen kan je terecht bij de Bosgroep van jouw regio: bosgroepnoord@oost-vlaanderen.be of bosgroeophoutland@west-vlaanderen.be.

www.bosgroepen.be

In Nederland is er Stichting Het Zeeuwse Landschap. Je kan met vragen terecht bij a.wieland@hetzeeuwselandschap.nl.

www.hetzeeuwselandschap.nl

KLIMAATADAPTIEF GRENSBOS

jouw bos opnieuw aanplanten

Het project "Klimaatadaptief Grensbos" werd uitgevoerd in opdracht van EGTS Linieland van Waas en Hulst en projectpartners. Dit grensoverschrijdend project wordt mee mogelijk gemaakt door de Scheldemondraad, het permanent overlegplatform van de provincies Oost- en West-Vlaanderen en Zeeland en de gemeenten in de Euregio Scheldemond.

HET PROJECT

Zowel in Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen als Zeeland worden heel wat fijnsparren, maar ook meer en meer dennen, aangetast door de schorskever en andere ziekten en plagen. Daar heeft het veranderende klimaat veel mee te maken. Door de hitte en droogte van de afgelopen jaren zijn veel bomen verzwakt.

EGTS Linieland, Stichting Het Zeeuwse Landschap, Bosgroep Houtland en Bosgroep Oost-Vlaanderen Noord startten daarom met een project voor klimaatadaptief bosbeheer in de grensregio. Het doel is een gezamenlijke aanpak ontwikkelen om aangetaste bossen van private eigenaars te revitaliseren en biodiverser te maken. Dit gebeurt met steun van Euregio Scheldemondfonds.

In deze brochure lijsten we enkele good practices op die zijn gebaseerd op de bevindingen van drie pilootaanplantingen in Sijsele, Stekene en Sint-Jansteen. Wij hopen dat ze jou kunnen inspireren bij de heraanplant van jouw bos.

207 ha

zoveel naaldbos is verloren gegaan in de grensregio Stekene-Hulst, op een totaal van 662 ha bos. Het gaat om 31% pure naaldbhoutbestanden, maar ook gemengde naaldbhoutbestanden kregen het zwaar te verduren.

KWARTIERMAKERS IN SIJSELE

Voor de revitalisering van een ziek bos in Sijsele koos Bosgroep Houtland voor kloempen (bomen in dicht plantverband) gecombineerd met kwartiermakers. Dat zijn boomsoorten die snel groeien op zure grond en relatief goed verterende bladeren hebben. Ze zorgen dat er snel terug een bosklimaat ontstaat en maken de bodem geschikter voor rijkstrooiselsoorten. Die groeien niet optimaal op schrale zandgrond, maar als verplegende soort kunnen zij het bosesysteem veerkrachtiger maken.

Hier werd trilpopulier als kwartiermaker geplant in wijd verband. Deze soort laat genoeg licht door voor de groei van de kloempen. Op 1 ha werden 50 kloempen met elk 40 bomen geplant. De helft zijn climaxboomsoorten zoals eik en beuk, de andere helft rijkstrooiselsoorten zoals esdoorn en boskers. Er werd ook gezorgd voor een gemengde bosrand met onder meer hazelaar, meidoorn, fladderiep en boswilg.

EXPERIMENT IN STEKENE

Bij de bosvorming in Stekene koos Bosgroep Oost-Vlaanderen Noord ook voor een combinatie van kloempen en kwartiermakers, maar hier bestaat de helft daarvan uit uitheemse soorten. Op basis van aanplantingen in arboreta en andere landen werden deze soorten geselecteerd: zeeden, Corsicaanse den en Nordmanzilverspar (naaldbomen), tulpenboom, elsbes en bitternoot (loofbomen). Deze werden in 28 kloempen verspreid over 1 ha geplant.

Met dit experiment wordt de kennis vergroot over uitheemse soorten en hoe die het bosesysteem kunnen versterken in het licht van de klimaatverandering. Er wordt gekeken of de zuiderse soorten de harde vorst in het voorjaar wel kunnen verdragen. Het introduceren van exoten houdt steeds risico's in naar invasiviteit en nieuwe ziektes. Het gaat hier echter om een geïsoleerd bos dat goed wordt opgevolgd.

